

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuset Eremitagen

2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Børnehuset Eremitagen har vi fra maj 2021 – juni 2022 arbejdet med at blive et Friluftscertificeret dagtilbud. Friluftscertificeringen har været et fælles kompetenceudviklingsforløb for hele personalegruppen, der er foregået i et samarbejde med Skovskolen i Nødebo, Københavns Universitet samt Vends Motorik- og Naturskole.

Med Friluftscertificering har vi haft et særligt fokus på uderummet som en arena med unikke muligheder og rammer for det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Undersøgelser peger på, at børn der kommer ud i naturen eller naturlignende arenaer på daglig basis, har en bedre motorik, et højere aktivitetsniveau, stærkere led, større smidighed, bedre balance og koncentrationsevne, oplever færre konflikter, er mere hensynsfulde overfor hinanden samt er mere fantasifulde og mindre syge. (Kilder: Center for Børn & Natur "Betydningen af dagtilbudsarbejde med børn i naturen").

Med ovenstående som afsæt, så har vi undervejs i forløbet bl.a. arbejdet teoretisk og praktisk med følgende temaer:

Institutionel praksis

Kropslighed ift. at være rollemodel i naturen

Børns risikomestring og motoriske udvikling gennem mulighed for "farlig leg"

At børnene gennem natur- og friluftsoplevelser lærer med hele kroppen

At børnene gennem natur- og friluftsoplevelser lærer gennem brug af mange sanser

Sideløbende med friluftscertificeringen har vi arbejdet tematisk i hele huset med at omsætte elementerne i certificeringen til en egentlig friluftsfunderet pædagogisk praksis. Dette er opstartet undervejs i certificeringsperioden og fortsat frem til d.d. – og vil også være et fremtidigt fokus for arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I Børnehuset Eremitagen arbejder vi med etablering- og organisering af en planlægnings- og evalueringskultur med følgende opmærksomheder:

- Faglig ledelse
- Struktur og organisering
- Metodik og faglig kvalitet

Faglig ledelse:

Tilrettelæggelse af relevant mødeaktivitet (primært stuemøder), hvor medarbejderne med understøttelse af ledelsen og/eller de faglige fyrtårne får mulighed for at planlægge, tilrettelægge samt efterfølgende reflektere og evaluerer udvalgte temaer og/eller indsatser i det pædagogiske læringsmiljø.

Efterfølgende videndes der på personalemøder, hvor alle stuer fortæller om centrale elementer i det, der er arbejdet med – samt hvilke læringspointer (kvalitetsbyggesten og udviklingspunkter) der tages med videre til en yderligere kvalificering af det fremadrettede pædagogiske arbejde.

Struktur og organisering:

I Børnehuset Eremitagen har vi valgt at fokusere udviklingen af den overordnede planlægnings- og evalueringskultur til at omhandle fælles tematiske perioder, SAL og traditionsrige arrangementer.

Udover disse elementer så arbejdes der stuevist med hverdagsevaluering.

Der udarbejdes en årsplan for det samlede børnehus med bl.a. temaperioder, SAL og traditionsrige arrangementer.

Temaperioder:

Der tilrettelægges tre temaperioder årligt for det samlede børnehus. Hver stue har mulighed for selv at tilrettelægge yderligere temaperioder.

Op til og efter hver temaperiode indlægges der stuemøder med tid til henholdsvis planlægning og evaluering. Denne forberedelse og efterbehandling foregår systematisk og ved benyttelse af Kvalitetsguiden, Den styrkede læreplan, Anders Skriver Jensens model til analyse af læringsmiljøet samt skema til handling. På møderne deltager en repræsentant fra ledelsen og/eller et fagligt fyrtårn som hjælp til at understøtte den faglige refleksion og brugen af de i Lyngby-Taarbæk Kommune besluttede metodikker.

SAL:

Der tilrettelægges fire gange SAL pr. stue i løbet af året. Yderligere kan der laves SAL efter behov.

I forhold til SAL forbereder stuerne den kommende SAL på et stuemøde. Dette sikrer at alle de medarbejdere der er tæt inde omkring barnet/børnefællesskabet kan være med til at kvalificere og nuancere de perspektiver, der ønskes fremhævet når SAL afholdes.

Efter SAL er afholdt og handlepunkter besluttet, aftales der en dato for evaluering. Til evalueringen deltager den samlede stue igen sammen med den pågældende SAL-tovholder. Her er der mulighed for at justere tiltag, fortsætte eller afslutte særlige indsatser mv.

Metodik og faglig kvalitet:

I Børnehuset Eremitagen har vi arbejdet systematisk med opbygningen af en fælles metodik omkring planlægning, afholdelse/dokumentation og evaluering samt efterfølgende konkretisering af læringspointer,

der kan medvirke til at kvalificere fremtidig pædagogisk praksis yderligere. Disse læringspointer medbringes til efterfølgende temaplanlægninger og medtænkes i relevant omfang.

Udover den ovenfor nævnte systematik arbejdes der med afsæt i Kvalitetsguiden, Anders Skriver Jensens model til analyse af læringsmiljøet, skema til handling og SAL.

Særligt med fokus på børn i udsatte positioner og benyttelsen af Distriktsteams som flerfagligt refleksions- og sparringsrum, arbejdes der med Signs Of Safety i forberedelsen af eventuelle drøftelser.

Traditionsrige arrangementer:

Gennem året er der et antal traditionsrige arrangementer bl.a. fastelavn, påske, afslutning for storegruppen i børnehaven, bedsteforældredag, sommerfest med forældrene, og Lucia. Disse arrangementer drøftes og planlægges fælles på personalemøder og i samarbejde med forældrebestyrelsen. Evalueringen foregår ligeledes på personalemøder og bestyrelsesmøder – primært ud fra de pædagogiske intentioner og et børne- og forældreperspektiv.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læringsplan?

Vi er i gang med at revidere vores skriftlige læreplan.

Friluftscertificeringen har givet nye perspektiver på prioriteringerne i den skriftlige læreplan, hvorfor vi på den baggrund ønsker at revidere den.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

I Børnehuset Eremitagen arbejder vi med at udvikle os til at være naturmodige børn og voksne. Vi går 'off-road' og styrker vores kropsbevidsthed gennem udfordrende og farlig leg, vi finder ro og balance i skovbunden under træernes kroner, eksperimenterer med natur- og friluftaktiviteter i de forskellige årstider og i al slags vejr samt dykker ned i krible-krable dyrenes univers og bliver klogere sammen.

Vi sætter legen fri og understøtter børnenes brug af grundleg i naturen, så deres oplevelse af at mestre selv ustrukturerede og uforudsigelige situationer styrkes. Vi sikrer, at børnene har tiden, roen og rammerne til at være opdagende, undersøgende og øve sig igen og igen. Her igennem modnes børnenes samarbejdsevne, motorik, sprog, selvværd og selvhjulpenhed i takt med at de bliver ældre og opnår flere kompetencer og færdigheder.

Nedenstående evalueringer er foretaget med afsæt i en temaperiode, der havde læreplanstemaerne 'Krop, sanser og bevægelse' samt 'Natur, udeliv og science' som omdrejningspunkt.

Alle seks stuer har arbejdet med blik for de specifikke opmærksomheder, der har været i de aktuelle børnegrupper på det pågældende tidspunkt. Dette har været med den hensigt at styrke arbejdet med den intentionelle pædagogiske praksis og refleksion.

Nedenstående to evalueringer repræsenterer måden hvorpå hele Børnehuset Eremitagen arbejder med planlægning, dokumentation og evaluering.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Stue 1 (3—6 år):

I forbindelse med vores naturcertificering blev vi opmærksomme på, at børnene havde et forholdsvist begrænset kendskab til alle de muligheder naturen omkring os indeholder. Dette være sig både den nære natur på legepladsen – og den store natur i eks. Dyrehaven. Vi havde derfor et ønske om at styrke børnenes generelle kendskab til naturens muligheder, øge deres selvstændige handlekraft og tryghed i naturen – samt et ønske om at finde ud af, hvilken betydning det kan have, at benytte uderummet som en langt større del af det pædagogiske læringsmiljø.

Stue 2 (0-3 år):

Vi oplever, at en del af børnene på stuen bliver usikre, når de færdes i naturen – samt at de har begrænset fysisk udholdenhed.

Vi ønsker derfor at arbejde med at styrke børnenes grundmotorik med naturen som ramme for læringsmiljøet. Vores pædagogiske intention er at opnå mere motorisk sikre børn, der tør udfordre sig selv.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Stue 1 (3-6 år):

Vi har lavet et pædagogisk- og organisatorisk mindmap, der har dannet basis for vores ugeplaner i temaperioden samt skema til handling til konkretisering. Som dokumentation har vi benyttet ugeplanerne, billeder, udstillinger og tegninger børnene selv har lavet.

Stue 2 (0-3 år):

Vi har optaget en 'før' (i starten af temaperioden) og 'efter' (i slutningen af temaperioden) video af den samme tur. Undervejs har vi været opmærksomme på børneperspektivet i form af børnenes egne udsagn og kropssprog.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Stue 1 (3-6 år):

Naturen som læringsmiljø bibringer børnene helt andre muligheder end hjemmet kan. Børneperspektivet i fokus med børnene der selv må vælge og byde ind.

Strukturer: Understøttes ved et godt overblik. Det er betydningsfuldt med et godt informationsniveau til både kolleger, børn og forældre ift. Aktiviteter og lege (ugeplaner, præsentation, rød tråd i forløbet). Tingene der skal bruges, skal være forberedt på forhånd og være klar.

Børneperspektivet: Brugen af de sansemæssige aktiviteter og lege fangede børnenes interesse – og de efterspurgte selv aktiviteterne efterfølgende. All-round aktiviteter styrkede muligheden for alle børnenes

deltagelsesmuligheder. Vi oplevede at børnene hjalp hinanden uopfordret – og at børnenes dialog med hinanden og opfordring til at være med i lege og aktiviteter var større end ellers.

Relationer og samspil: De voksne brændte for temaet – og det smittede af på børnene.

Stue 2 (0-3 år):

Processer: I vores video dokumentation ser man, hvordan børnene kigger på hinanden og efterligner hinanden – og dermed styrker deres eget mod til at gøre det, de andre børn gør. Vi skal være opmærksomme på børnenes kropssprog.

Børneperspektiv: Vi bruger meget tid ude – og skal imødekomme børnene, hvor de er. Nogle af børnene er glade og trygge ved det – og andre skal have en lidt længere tilvænning. Vi er gode til at lytte til børnenes ønsker, når de siger, at de gerne vil udenfor. Børnene viser stor glæde ved at være udenfor – og de søger hinanden mere end når vi er inde.

Læreplanen: Vi havde i planlægningen fokuseret på børnenes motoriske udvikling. Da vi lavede ugeplanerne kombinerede vi motorik, science og natur – og i vores video og øvrige dokumentation fyldte science-delen mest. Vi fulgte børnenes spor undervejs – og det gav et andet forløb end vi havde tænkt fra start.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Stue 1 (3-6 år):

Planlægning, højt informationsniveau og grundig forberedelse.

At arbejde med det samme tema i en længere periode fanger børnene mere.

Involvering af forældrene i temaet betyder noget for det samlede engagement og sammenhængen i læringsmiljøet mellem dagtilbud og hjemmet.

At medtænke temaet i alle aktiviteter (leg, bøger, aktiviteter mv.) giver nærhed og forankring – og styrker børnenes samlede forståelse.

Vi skal huske pædagogikken og de pædagogiske intentioner i aktiviteterne.

Børnene var glade for at være mere i naturen.

Det gav mening ikke at tænke det som 'en tur' – men i stedet et læringsrum, hvor vi var sammen med børnene over en stor del af dagen.

Ovenstående er både udtryk for en praksis vi havde i forvejen – og noget vi vil blive bedre til.

Stue 2 (0-3 år):

Fremadrettede opmærksomhedspunkter på baggrund af evalueringen:

Lave vores små børnegrupper mere udviklings/interesse opdelt – end på baggrund af alder.

Vi sætter navn på de voksne i aktiviteterne, så den enkelte kan planlægge, finde materialer frem i god tid mm.

Vi laver detaljerede ugeplaner og gerne gentagelser.

Vi læser børnenes kropssprog og retter os efter børnenes behov.

Vi husker på, at børnene skal gå på ujævnt terræn.

Vi går to voksne afsted – en til at filme og en til at være i interaktion med børnene

Efter et tema, kan man lave en videofilm med små klip fra forløbet.

Vi skal være opmærksomme på at tage flere videoklip med samspillet mellem børnene – det giver andre analysemuligheder end billeder af enkelte børn.

Vi vil overveje hvad dokumentationen skal bruges til – som et internt arbejdsredskab til faglig udvikling og refleksion – eller for at give stuens forældre information om vores dagligdag på stuen.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Evalueringen af den pædagogiske læreplan er drøftet med forældrebestyrelsen, der har fået mulighed for at bidrage med perspektiver.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet kunne sætte mere fokus på? Både børn og voksne har haft gode oplevelser med at arbejde bevidst med at udfolde børneperspektiverne endnu mere.

Vi er bl.a. gået på opdagelse i børnedemokrati, børnene der tilpasser de fysiske rammer til de behov, de har i legen – fremfor børnene der tilpasser sig de fysiske rammer, fokus på oplevelser der er på børnenes præmisser, naturen som læringsrum giver mindre kontrol og styring og større mulighed for at børn og voksne kan øve sig og eksperimentere.

Ligeledes er vi også optagede af, at vores friluftsfunderede pædagogiske praksis skal implementeres endnu mere. Værdien er stor og oplevelsen er, at (udsagn fra medarbejderne):

Børnene (og de voksne) bliver mere naturmodige og selvstændige, børnene får blik for krible-krable dyr og biodiversitet, nye venskaber knyttes på tværs af stuer, faglig inspiration og understøttelse via naturvejledere giver god energi, større bevidsthed om naturtilbud i området, naturen som læringsrum giver større fordybelse og nysgerrighed, brug for opfriskning af forskellige aktiviteter og teori, større fokus på udelivet – også legepladsens 'grønne' indretning, ideer til at lave en natur-inspirationsmappe.

På baggrund af de evalueringer der er lavet gennem året – og ovenstående sammenfatning, har vi i Børnehuset Eremitagen besluttet os for at arbejde videre med mulighederne i det pædagogiske udelæringsmiljø samt hvordan børneperspektivet kan få en endnu mere fremtrædende plads i vores bevidsthed og den måde vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø på.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Følgende pointer kan fremhæves i forhold til arbejdet med at udvikle en egentlig evalueringskultur (udsagn fra medarbejderne):

Det nuværende arbejde med evalueringskultur har givet os mere effektive møder med dagsordner og evalueringer. Oplevelsen er, at bedre planlægning giver flere høj kvalitetsdage.

Overdrevent fantastisk med evalueringskultur. Dejligt at der bliver skabt rum for at vi som pædagoger og medhjælpere kan udvikle vores faglige kompetencer, øge vores faglige refleksioner og give os mulighed for at skabe et bedre og mere betydningsfuldt børneliv.

Vi bliver bevidste om nye ting hver gang og vi får lyst til at gentage noget og samtidig gå på opdagelse i nye ting.

Strukturen fungerer godt nu – det skulle lige 'ind under huden'. Skema til handling er et super redskab, når man lærer at bruge det.

Dejligt at vi får mulighed for at evaluere på nye tiltag – vi prøver nye ting for at finde ud af, hvad der virker og ikke virker. Vi har fået flere værktøjer, der styrker vores faglighed. Når vi evaluerer kan vi bedre arbejde med det i praksis.

Planlægning og evaluering giver ro omkring tiltag til det enkelte barn eller i læringsmiljøet. En klar plan – vi iværksætter og får mulighed for at se positiv forandring. Det giver også forældrene indsigt i, at vi ser barnet.

På baggrund af ovenstående vil vi fastholde den struktur vi har opbygget omkring vores planlægnings- og evalueringskultur. Vi vil sikre, at nye medarbejdere får en god introduktion til vores måde at arbejde på – og vi vil i fællesskab blive ved med at udfordre os selv og hinanden til hver gang at blive lidt bedre.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Friluftscertificeringen har givet nye perspektiver på prioriteringerne i den skriftlige læreplan, hvorfor vi på den baggrund ønsker at revidere den.
